

Brussel, 15.11.2022
COM(2022) 644 final

2022/0380 (NLE)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) 2021/2278 houdende schorsing van de in artikel 56, lid 2, punt c), van Verordening (EU) nr. 952/2013 bedoelde rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor bepaalde landbouw- en industrieproducten

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

- **Motivering en doel van het voorstel**

Om een toereikende en ononderbroken aanvoer te waarborgen van bepaalde landbouw- en industrieproducten die in de Unie in ontoereikende mate of helemaal niet worden vervaardigd, en te voorkomen dat de markt voor deze producten wordt verstoord, is bij Verordening (EU) 2021/2278 van de Raad (hierna “de verordening”)¹ een aantal rechten van het gemeenschappelijke douanetarief geheel of gedeeltelijk geschorst.

Deze verordening wordt om de zes maanden bijgewerkt om tegemoet te komen aan de behoeften van de EU-industrie.

De Commissie heeft, daarin bijgestaan door de Groep economische tariefvraagstukken, alle verzoeken van de lidstaten betreffende autonome tariefschorsingen onderzocht.

Op grond hiervan is de Commissie van oordeel dat het gerechtvaardigd is de rechten te schorsen voor een aantal nieuwe producten, die momenteel niet in de bijlage bij de verordening zijn vermeld. Voor een aantal andere producten moeten de voorwaarden worden gewijzigd wat betreft de productomschrijving, de indeling of de voorgenomen datum voor de verplichte evaluatie en de aanvullende eenheid (bijzondere maatstaf). Er wordt voorgesteld om producten waarvoor de schorsing van de rechten niet langer in het economische belang van de Unie is, te schrappen.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor landen die een preferentiële handelsovereenkomst met de Unie hebben, of landen die in aanmerking komen of kunnen komen voor een preferentiële overeenkomst met de Unie (bv. het stelsel van algemene preferenties (SAP), de handelsregeling voor de staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS), of vrijhandelsovereenkomsten).

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Het voorstel is in overeenstemming met het beleid van de Unie op het gebied van landbouw, handel, ondernemingen, milieu, ontwikkeling en buitenlandse betrekkingen.

De in dit voorstel vervatte handelsliberaliseringsmaatregelen hebben tot doel te waarborgen dat de tijdelijke schorsing van het gemeenschappelijk douanetarief van de Unie geschiedt in het kader van de in artikel 21 VEU neergelegde beginselen en doelstellingen van het externe optreden van de Unie, en dat er samenhang bestaat tussen de diverse onderdelen van het externe optreden van de Unie, en tussen het externe optreden en het beleid van de Unie op andere terreinen. Daarom is het passend een aantal producten van oorsprong uit Rusland en Belarus van de tariefverlaging uit te sluiten, om te zorgen voor samenhang met de beperkende maatregelen die de Unie naar aanleiding van de Russische agressie tegen Oekraïne tegen deze landen heeft genomen. Om echter een toereikende aanvoer te waarborgen en ernstige

¹ PB L 466 van 29.12.2021, blz. 1.

verstoringen op sommige EU-markten te voorkomen, moet de schorsing van de GDT-rechten voor bepaalde producten van oorsprong uit Belarus en Rusland worden gehandhaafd.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

• Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag van dit voorstel is artikel 31 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

• Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)

Het voorstel betreft een gebied dat onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie valt. Het subsidiariteitsbeginsel is derhalve niet van toepassing.

• Evenredigheid

Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel. De beoogde maatregelen sluiten aan bij de beginselen voor de vereenvoudiging van de procedures voor de deelnemers aan het buitenlandse handelsverkeer, zoals beschreven in de mededeling van de Commissie inzake autonome tariefschorsingen en -contingenten². Deze verordening gaat overeenkomstig artikel 5, lid 4, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) niet verder dan nodig is om de beoogde doelstellingen te verwezenlijken.

• Keuze van het instrument

Krachtens artikel 31 VWEU worden de “rechten van het gemeenschappelijk douanetarief [...] door de Raad vastgesteld op voorstel van de Commissie”. Een verordening van de Raad is derhalve het passende instrument.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

• Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan

In 2013 is een studie verricht waarin het systeem van autonome schorsingen aan een evaluatie werd onderworpen. De studie concludeerde dat de achterliggende gedachte voor het systeem nog altijd actueel is. Europese bedrijven die goederen invoeren in het kader van dit systeem, kunnen aanzienlijke kosten besparen. Deze besparingen kunnen dan weer tot ruimere voordelen leiden (zoals een grotere concurrentiekracht, efficiëntere productiemethoden, het creëren of behouden van werkgelegenheid in de Unie), afhankelijk van het product, het bedrijf of de sector in kwestie. Nadere informatie over de besparingen die deze verordening oplevert, is opgenomen in het bijgevoegde financieel memorandum.

² PB C 363 van 13.12.2011, blz. 6.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

De Commissie heeft dit voorstel voorbereid met de hulp van de Groep economische tariefvraagstukken, die bestaat uit vertegenwoordigers van alle lidstaten en Turkije.

De Groep heeft elk geval aandachtig onderzocht, om te waarborgen dat ondernemingen uit de Unie geen schade zouden ondervinden en dat het concurrentievermogen van de EU-productie zou worden versterkt en geconsolideerd. Deze evaluatie is verricht door middel van besprekingen binnen de Groep, waarna de lidstaten de betrokken sectoren, verenigingen, kamers van koophandel en andere betrokken partijen hebben geraadpleegd.

Alle in de lijst vermelde schorsingen zijn in overeenstemming met het in de Groep bereikte akkoord of compromis. Er is geen potentieel ernstig risico met onomkeerbare gevolgen vastgesteld.

- **Effectbeoordeling**

De voorgestelde wijziging is louter technisch van aard en betreft uitsluitend het toepassingsgebied van schorsingen die momenteel zijn opgenomen in de bijlage bij Verordening (EU) 2021/2278 van de Raad. Er is geen effectbeoordeling verricht omdat de voorgestelde wijzigingen in de lijst van producten die in aanmerking zouden komen voor schorsing van de autonome rechten van het gemeenschappelijk douanetarief naar verwachting geen significante gevolgen zullen hebben.

- **Grondrechten**

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de grondrechten.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen financiële gevolgen voor de uitgaven maar wel voor de ontvangsten, met een derving van douanerechten voor een bedrag aan schorsingen van circa 70 747 802 EUR per jaar. Voor de traditionele eigen middelen van de begroting komt dit neer op minderontvangsten ten belope van 53 060 852 EUR per jaar (dat wil zeggen 75 % van het totale bedrag). Het financieel memorandum bevat nadere informatie over de gevolgen van het voorstel voor de begroting.

De derving van traditionele eigen middelen moet worden gecompenseerd door de eigenmiddelenbijdragen op basis van het bruto nationaal inkomen (bni) van de lidstaten.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De voorgestelde maatregelen worden beheerd in het kader van het Geïntegreerd Tarief van de Europese Unie (Taric) en toegepast door de douanediens ten van de lidstaten.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) 2021/2278 houdende schorsing van de in artikel 56, lid 2, punt c), van Verordening (EU) nr. 952/2013 bedoelde rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor bepaalde landbouw- en industrieproducten

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 31,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Om een toereikende en ononderbroken aanvoer te waarborgen van bepaalde landbouw- en industrieproducten die niet in de Unie worden vervaardigd, en zo verstoringen van de markt voor die producten te voorkomen, zijn de in artikel 56, lid 2, punt c), van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad¹ bedoelde rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor die producten bij Verordening (EU) 2021/2278 van de Raad² (“GDT-rechten”) geschorst. Bijgevolg kunnen de in de bijlage bij Verordening (EU) 2021/2278 vermelde producten tegen een verlaagd recht of een nulrecht in de Unie worden ingevoerd.
- (2) De productie in de Unie van bepaalde producten die niet in de bijlage bij Verordening (EU) 2021/2278 zijn opgenomen, is ontoereikend om in de specifieke behoeften van de verwerkende industrieën in de Unie te voorzien. Aangezien het in het belang van de Unie is om een toereikende aanvoer van bepaalde producten te waarborgen en gelet op het feit dat binnen de Unie niet in voldoende hoeveelheden identieke, gelijkwaardige of vervangende producten worden vervaardigd, is het noodzakelijk een volledige schorsing van de GDT-rechten op die producten toe te staan.
- (3) Ter bevordering van een geïntegreerde productie van batterijen in de Unie moet een gedeeltelijke schorsing van de GDT-rechten worden toegestaan voor bepaalde aan de productie van batterijen gerelateerde producten die momenteel niet in de bijlage bij Verordening (EU) 2021/2278 zijn opgenomen en waarvan de respectieve productie in de Unie ontoereikend is om in de specifieke behoefte van de verwerkende industrieën in de Unie te voorzien. Deze schorsingen moeten vroegtijdig (namelijk 31 december

¹ Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

² Verordening (EU) 2021/2278 van de Raad van 20 december 2021 tot schorsing van de in artikel 56, lid 2, punt c), van Verordening (EU) nr. 952/2013 bedoelde rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor bepaalde landbouw- en industrieproducten, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1387/2013 (PB L 466 van 29.12.2021, blz. 1).

2023) worden geëvalueerd om rekening te houden met de kortetermijnontwikkeling van de batterijproductiesector in de Unie.

- (4) Voor bepaalde in de bijlage bij Verordening (EU) 2021/2278 opgenomen schorsingen van de GDT-rechten moeten de omschrijving van de producten en de indeling worden gewijzigd om rekening te houden met de technische ontwikkeling van producten en de economische ontwikkelingen op de markt.
- (5) Het is niet langer in het belang van de Unie om de schorsingen van de GDT-rechten voor bepaalde producten in de bijlage bij Verordening (EU) 2021/2278 te handhaven. Om administratieve lasten voor de nationale autoriteiten van de lidstaten te vermijden, kunnen tariefschorsingen waarbij het bedrag aan niet-geïnde douanerechten naar schatting minder dan 15 000 EUR per jaar bedraagt, niet in aanmerking worden genomen. De schorsingen voor de producten waarvan in de verplichte evaluatie is gebleken dat zij onder deze drempel blijven, moeten derhalve uit de bijlage bij Verordening (EU) 2021/2278 worden geschrapt.
- (6) Tegelijkertijd zijn de betrekkingen tussen de Unie en Rusland de afgelopen jaren verslechterd, met name als gevolg van Ruslands veronachtzaming van het internationaal recht en de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde invasie in Oekraïne. Op 6 oktober 2022 heeft de Raad een achtste pakket sancties³ tegen Rusland aangenomen wegens de aanhoudende aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gemelde wreedheden van Russische strijdkrachten in Oekraïne.
- (7) Rusland is weliswaar lid van de Wereldhandelsorganisatie, maar de Unie kan zich beroepen op de uitzonderingen in het kader van de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie, en met name artikel XXI van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994, met name wat betreft de verplichting om aan uit Rusland ingevoerde producten de voordelen toe te kennen die worden toegekend aan soortgelijke producten die uit andere landen worden ingevoerd (meestbegunstigingsbehandeling).
- (8) Door de verslechterde betrekkingen tussen de Unie en Rusland en om de samenhang met het optreden en de beginselen van de Unie op het gebied van het externe optreden van de Unie te waarborgen, zou het niet passend zijn om de onder deze verordening vallende producten van oorsprong uit Rusland een rechtenvrije behandeling en meestbegunstigingsbehandeling toe te kennen. Daarom moet de schorsing van de GDT-rechten voor deze producten worden opgeheven.
- (9) De betrekkingen tussen de Unie en Belarus zijn de afgelopen jaren door de veronachtzaming van het internationaal recht, de grondrechten en de mensenrechten door het Belarussische regime verslechterd. Daarnaast heeft Belarus de Russische militaire agressie tegen Oekraïne vanaf het eerste moment gesteund.
- (10) Sinds oktober 2020 heeft de Unie wegens aanhoudende mensenrechtenschendingen, de instrumentalisering van migranten en de betrokkenheid van Belarus bij de

³ Verordening (EU) 2022/1903 van de Raad (PB 259 I, blz. 1)
Verordening (EU) 2022/1904 van de Raad (PB 259 I, blz. 3)
Verordening (EU) 2022/1905 van de Raad (PB 259 I, blz. 76)
Verordening (EU) 2022/1906 van de Raad (PB 259 I, blz. 79)

Russische militaire agressie tegen Oekraïne stapsgewijs beperkende maatregelen tegen Belarus ingesteld. Aangezien Belarus geen lid is van de Wereldhandelsorganisatie, is de Unie op grond van de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie niet verplicht om producten uit Belarus de meestbegunstigingsbehandeling toe te kennen. Bovendien bieden handelsovereenkomsten de mogelijkheid dat bepaalde maatregelen worden genomen die gerechtvaardigd zijn op basis van toepasselijke uitzonderingsclausules, met name uitzonderingen op het gebied van veiligheid.

- (11) Door de verslechterde betrekkingen tussen Belarus en de Unie en om de samenhang met het optreden en de beginselen van de Unie op het gebied van het externe optreden van de Unie te waarborgen, zou het niet passend zijn om de onder deze verordening vallende producten van oorsprong uit Belarus een rechtenvrije behandeling en meestbegunstigingsbehandeling toe te kennen.
- (12) Om echter een toereikende aanvoer te waarborgen en ernstige verstoringen op sommige EU-markten te voorkomen, moet de schorsing van de GDT-rechten voor bepaalde producten van oorsprong uit Belarus, ingedeeld onder Taric-code 2926 90 70 24, en bepaalde producten van oorsprong uit Rusland, ingedeeld onder Taric-codes 7608 20 89 30 en 8401 30 00 20, worden gehandhaafd. Wat het laatste betreft moet krachtens het Euratom-Verdrag worden veiliggesteld dat alle gebruikers in de Unie een regelmatige en billijke toevoer van splijtstof ontvangen. Die producten uit beide landen waren in de periode 2019-2021 goed voor meer dan 50 % van de totale waarde van de invoer in de Unie en er waren geen of maar enkele alternatieve leveranciers uit derde landen. De waarde van deze invoer zou erop wijzen dat de marktdeelnemers in de Unie in zeer hoge mate van deze invoer afhankelijk zijn en dat het opheffen van de schorsing van de GDT-rechten marktdeelnemers met onevenredige problemen zou opzadelen.
- (13) In het licht van het bovenstaande is de opheffing van de schorsing van de GDT-rechten voor bepaalde producten van oorsprong uit Belarus en Rusland derhalve passend en toegestaan op grond van de algemene regels betreffende rechten in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad⁴, en met name het Eerste deel, Titel I, deel B, punt 1.
- (14) Aangezien de toekenning van autonome tariefschorsingen een uitzondering vormt op de toepassing van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief, vormt de herinvoering van deze rechten van het gemeenschappelijk douanetarief op de invoer van oorsprong uit Belarus en Rusland een terugkeer naar de normale situatie (zie de punten 2.1.2 en 2.2.1 van de mededeling van de Commissie inzake autonome tariefschorsingen en -contingenten). De beperkte opheffing van de schorsing van de GDT-rechten op bepaalde producten van oorsprong uit Belarus en Rusland is dus geen beperkende of prohibatieve maatregel, maar heeft tot doel die landen te beletten indirect te profiteren van een unilaterale Uniemaatregel en de algehele samenhang van het optreden van de Unie te waarborgen.
- (15) Verordening (EU) 2021/2278 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.

⁴ Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 256 van 7.9.1987, blz. 1).

- (16) Om te vermijden dat de toepassing van de regeling van autonome schorsingen wordt onderbroken en om te voldoen aan de richtsnoeren die zijn vastgesteld in de mededeling van de Commissie inzake autonome tariefschorsingen en -contingenten, moeten de wijzigingen met betrekking tot de tariefschorsingen voor de betrokken producten waarin deze verordening voorziet, toepassing vinden vanaf 1 januari 2023. Deze verordening moet derhalve met spoed in werking treden,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) 2021/2278 wordt als volgt gewijzigd:

- (1) In artikel 1 wordt lid 2 vervangen door:
- “2. De in lid 1 vastgestelde schorsing van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief is niet van toepassing op:
- (a) mengsels, bereidingen of samenstellingen die in de bijlage vermelde producten bevatten;
 - (b) producten van oorsprong uit Belarus, met uitzondering van [producten vallende onder] Taric-code 2926 90 70 24;
 - (c) producten van oorsprong uit Rusland, met uitzondering van [producten vallende onder] Taric-codes 7608 20 89 30 en 8401 30 00 20.”
- (2) De bijlage wordt vervangen door de tekst in de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2023.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIËEL MEMORANDUM

1. BENAMING VAN HET VOORSTEL:

Voorstel voor een wijziging van Verordening (EU) 2021/2278 houdende schorsing van de in artikel 56, lid 2, punt c), van Verordening (EU) nr. 952/2013 bedoelde rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor bepaalde landbouw- en industrieproducten

2. BEGROTINGSONDERDELEN:

Hoofdstuk en artikel: hoofdstuk 12, artikel 120

Begroot bedrag voor het jaar 2023: 21 590 300 000

3. FINANCIËLE GEVOLGEN

Het voorstel heeft geen financiële gevolgen

Het voorstel heeft geen financiële gevolgen voor de uitgaven maar wel voor de ontvangsten, namelijk:

(in miljoen EUR, tot op 1 decimaal)

Begrotingsonderdeel	Ontvangsten	Periode van 12 maanden vanaf dd/mm/jjjj	[Jaar: 2023]
Artikel 120	<i>Gevolgen voor de eigen middelen</i>	1.1.2023	-53

Situatie na de actie	
[2023 – 2027]	
Artikel 120	-53 mln EUR / jaar

De bijlage bevat 96 nieuwe producten. De desbetreffende schorsingen leiden, berekend op basis van de prognoses voor de periode 2023-2027 van de lidstaat die de schorsing heeft aangevraagd, tot een derving van rechten ten belope van 52 238 757 EUR per jaar.

Uit de statistieken over de voorgaande jaren blijkt echter dat het nodig is dit bedrag met een gemiddelde factor van naar raming 1,8 te verhogen om rekening te houden met de invoer in andere lidstaten die ook van die schorsingen gebruikmaken. Daarmee komt de derving aan rechten op circa 94 029 763 EUR per jaar.

In deze bijlage zijn 124 producten geschrapt, wat betekent dat voor die producten weer douanerechten worden geheven. Dit komt overeen met een inkomstenstijging

uit douanerechten van 23 281 961 EUR per jaar, uitgaande van de statistieken van 2021.

Op basis van het bovenstaande wordt de inkomstenderving voor de EU-begroting als gevolg van deze verordening geraamd op $94\,029\,763 - 23\,281\,961 = 70\,747\,802$ EUR (brutobedrag, inclusief inningskosten) $\times 0,75 = 53\,060\,852$ EUR per jaar.

4. FRAUDEBESTRIJDINGSMAATREGELEN

De bijzondere bestemming van bepaalde producten waarop deze verordening van de Raad betrekking heeft, wordt gecontroleerd overeenkomstig artikel 254 van Verordening (EU) nr. 952/2013.

Daarnaast kunnen de lidstaten alle douanecontroles verrichten die zij in het kader van hun risicobeheer noodzakelijk achten, overeenkomstig artikel 46 van Verordening (EU) nr. 952/2013.